

hvor tilfreds jeg end er med, at han saaledes vil have Lovudkastet forstaaet. Thi naar det hedder: „Det bestemmes ved den aarlige Finantslov, hvad der i Landskat efter den nye Matrikul og i den, overeensstemmende med § 2, paa Landet faldende Deel af den der ommeldte Ligningskat, tilsammen under Navn af Nysskat, skal udredes af Hartkornet“, saa forekommer det mig at være naturligt, at forstaae det saaledes som det er blevet forstaaet af mange af Thingets Medlemmer, at det ved Finantsloven aarligt skal bestemmes, hvormegit der skal udredes i Landskat. Jeg troer, at den høitagtede Finantsminister har misforstaaet det Spørgsmaal, som er blevet reist om Forsattingens §§ 51 og 52. Det er vistnok sandt, at man i Forbindelse med Finantsloven kan vedtage Forandringer i Skatteloven; men der er da den Forskjel, at, naar Kongen og Thingene ei bleve enige om Finantsloven, saa fik vi ingen saadan Lov, hvormod den bestaaende Skattelov blev i Kraft, naar de samme Magter ei bleve enige om en Forandring i samme. Hvis man derimod gjorde den Forandring med en bestaaende Skattelov, f. Ex. Landskatten, at det aarlig skulde votes, hvormegit der af den skulde udredes, saa stod det i den ene af Statsmagternes Haand at bevirke Forandringer, hvortil ellers de forenede Statsmagters Samtykke vilde have været fornødent. Deri ligger altsaa Forskjellen mellem Finantsloven og Skatteloven, at Skatteloven kan høves ved Kongens og Rigsdagens Samtykke, hvormod Budgetloven hvert Aar skal have saavel Kongens, som begge Thingenes Samtykke, for at blive til Lov. Der er blevet bemærket, at der i flere Henseender ikke skulde være tænkt nok paa Kjøbstæderne. Det forekommer mig, at det vilde være ønskeligt, at Opmærksomheden havde været mere henvendt paa dem, end det synes at være skeet i nærværende Udkast. Jeg kan saaledes ikke nægte, at jeg ei kan ansee det for rigtigt at undlade at tage Hensyn til bestaaende Uligheder. Ja, naar man i alle Henseender lod Forholdet blive staaende, kunde det maaffee være rigtigt, men naar der i nogle Henseender ere gjorte store og gjennemgribende Forandringer, saaledes som skeet er ved Indførelsen af almindelig Børnepligt, saa er det

ikke meer end billigt, at man søger at lette de Byrder, der vare en Følge af den tidligere Tilstand. Jeg indrømmer villigt, at vi ikke kunne bedømme dette, førend vi ere bekendte med det bebudede Udkast om Heste-Udredning; thi først da kjende vi Regjeringens Ansæelse i sin Heelhed. Men jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at, naar ved Hartkorns Egalisering Deeltagerne i de her omhandlede Skatters Udredelse forvages, saa burde den herved bevirkede Lettelse komme ei alene det uprivilegerede Hartkorn, men ogsaa Kjøbstæderne tilgode, og dette skeer ikke, naar man udgaaer fra det Skatteforhold, der bestod, da det privilegerede Hartkorn ei deeltog i disse Skatters Udredelse. Lad mig antage, at $\frac{2}{3}$ hvilte paa Landet, det er paa det uprivilegerede Hartkorn, og $\frac{1}{3}$ paa Kjøbstæderne. Naar nu det privilegerede Hartkorn kommer det uprivilegerede til Hjælp med at bære de $\frac{2}{3}$, saa forrykkes derved det tidligere Forhold mellem det uprivilegerede Hartkorn og Kjøbstæderne. Billighed fordrer altsaa, at den Skattelettelse, som Skatteyderne faae derved, at de privilegerede Hartkornsbrugere komme til at deeltage i disse Skatter, at denne Skattelettelse ikke alene kommer det uprivilegerede Hartkorn, men ogsaa Kjøbstædernes Beboere tilgode.

Der er een Betragtning, i hvilken jeg aldeles samstemmer med den ærede Finantsminister, det er den, at vi denne Gang ønske at faae Hartkornet egaliseret; og, forsaavidt denne Lov slutter sig hertil, skal den i mig finde en varm Talsmand, og jeg skal efter Evne kraftigt understøtte den. Men jeg kan ikke Andet end beklage, at Loven ikke er bleven staaende herved, men at den tillige er gaaet langt videre, at den tillige har villet opnaae en ny Skattnorm, en Sammendragning af forskjelligte Skatter. Det er jo kun de Skatter, hvorom her med Hensyn til Hartkornets Egalisering kan være Tale, som paahvile ene det uprivilegerede Hartkorn, og ikke tillige det privilegerede. Der er efter mit Skøn altsaa her kun væsentlig Talen om Fouragekat, Marschpenge, Frikjørsler og Heste-Udredning. Jeg troer, at det var ønskeligt, at man kun havde indskranket sig til de Punkter, som vare aldeles nødvendige, for at Loven om Hartkornets Egalis-